

Свобода на ценообразуването

Преходът към пазарна икономика се свързва обикновено с отказ от държавното ценообразуване и предаване на тази функция на свободния пазар. Такова преобразуване е прието да се нарича либерализация на цените.

При свободното ценообразуване цените не са сковани от външни ограничения. Те не се назначават, а се формират в резултат на взаимното споразумение между купувача и продавача, като резултат от търсенето и предлагането.

Неправомерно е, обаче, пазарната икономика да се отъждествява с икономика подвластна на свободната стихия на ценообразуването. На практика и пазарните цени се формират не само в резултат на свободното договаряне между купувачи и продавачи, а под влиянието на пазарната конюнктура, като цяло, и осъществяването на определена ценова политика от производители и търговци.

В принципа на пазарното ценообразуване намира своето продължение принципът на свободата на икономическите отношения, разпространяващ се върху процеса на покупко-продажбата. Но в пазарното ценообразуване присъства и друга много важна страна. Само механизмът на пазарните цени притежава високата способност да установява и автоматично да поддържа цените в съответствие с истинската им стойност, полезността на продукцията, стоката, услугата. Всички други механизми на ценообразуване значително отстъпват на пазарния, макар и да имат своите достойнства.

Пазарната цена акумулира в себе си интегралната оценка на стоката на основата на търсенето, предлагането, разходите, полезността, възплъщавайки я в единна цена. По този начин в пазарната цена се отразява и себестойността на продукцията, и нейния обменен курс по отношение на другите стоки, и потребителските качества, и получаваната печалба от производителите, продавачите. Най-общо казано, пазарните цени в най-голяма степен осигуряват еквивалентен обмен на стоките, на продуктите на икономическата дейност.